

SLUTTRAPPORT - JAKTEN PÅ DET UNIKE

Målsetting

Jakten på det unike» (2014-2016) var et samarbeidsprosjekt der alle [Oslofjordbibliotekene](#) deltok. Prosjektets mål var å skaffe et bedre beslutningsgrunnlag for utvikling av framtidsrettede bibliotektenester for mellomstore by/regionbibliotek og utforme en modell som beskriver brukersegmenter og relevante indikatorer, for utviklingen av et mer målrettet tjenestetilbud.

Samarbeidspartnere

Bibliotekene i Kristiansand, Arendal, Skien, Porsgrunn, Larvik, Sandefjord, Tønsberg og Nøtterøy, Horten, Drammen, Asker, Bærum, Moss, Fredrikstad, Sarpsborg og Halden.

Fylkesbibliotekene i de aktuelle fylkene ble invitert inn på samlinger, og var aktive samarbeidspartnere på konferanser og felles kompetanseutvikling o.l..

Organisering

Prosjektleder:

Hilde Ditmansen, Tønsberg og Nøtterøy bibliotek

Styringsgruppe:

Anne Kristin Undlien, biblioteksjef, Kristiansand folkebibliotek

Mette Gjerdrum, biblioteksjef, Larvik bibliotek

Tone Moseid, biblioteksjef, Tønsberg og Nøtterøy bibliotek

Beate Aakerøy, biblioteksjef, Moss bibliotek

Live Gulsrud, biblioteksjef, Asker bibliotek

Arbeidsgruppe:

Nina Stenbro, Kristiansand bibliotek (Fylkesbiblioteket i Vest-Agder)

Rigmor Haug, Larvik bibliotek

Hilde Ditmansen, Tønsberg og Nøtterøy bibliotek

Beate Aakerøy, Moss bibliotek

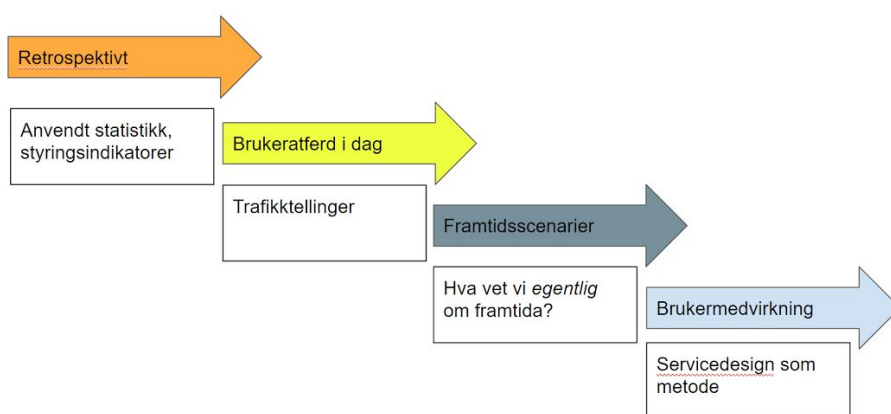
Mari Nordø Lommelun / Geirr Karlsen, Drammensbiblioteket
Frid Feyling / Helene Nyen, Asker bibliotek

Underveis i prosjektet har arbeidet blitt løpende presentert på et eget nettsted:
<https://jaktenpaadetunike.wordpress.com/>

Innhold og aktivitet

Prosjektet var delt inn i :

Fire faser

Fase en, retrospektiv: analysere det som eksisterer av tallmateriale og annet for Oslofjordbibliotekene, for å beskrive utviklingstrekkene de siste ti år. Hva slags endring er det vi ser? Konsulent i dette arbeidet var Tord Høivik. [Rapport fra fase en](#) oppsummerer de viktigste funnene.

Fase to, status: gjennomføre trafikktellinger for å få bedre kunnskap om dagens brukere – atferd, hva de gjør når de besøker biblioteket og hvem de er. Tord Høivik var konsulent også i denne prosessen.

Fase tre, trender: Hva slags drivkrefter påvirker de definerte målgruppene, og hva kan dette ha å si for hva framtidens bibliotek bør utvikle av tjenestetilbud? Konsulent i dette arbeidet var Jens Thorhauge. I rapporten [Aktuelle trender for folkebibliotek](#) oppsummerer Thorhauge de viktigste trendene for vår type bibliotek.

Fase fire, samle det vi har av materialet og analysere det, slik at dette kan danne et mer solid beslutningsgrunnlag for mellomstore by-/regionbibliotek. Hva bør prioriteres når framtidens tjenester utvikles? Målet er å definere et framtidig databehov som styringsverktøy i utviklingen av tjenestetilbudet. Jakten på det unike må baseres på et faktabasert beslutningsgrunnlag.

I denne fasen ble også servicedesign tatt i bruk som metode, som verktøy for brukermedvirkning og innovasjon.

[Systemorientert design for bibliotekene](#) - presentert ved Birger Sevaldson, AHO, som var konsulent i denne fasen. Som prosessveiledere i den siste delen av prosjektet ble det inngått avtale med Halogen.

Aktiviteter

Prosjektgruppa sto for planlegging og gjennomføring av prosjektet, og hadde jevnlig arbeidsmøter. I alle fasene ble de samarbeidende bibliotekene samlet i workshops, med veiledning og praktisk læring i de ulike verktøyene. Prosjektet var like mye en bevisstgjøring om betydningen av faktabaserte beslutningsprosesser og hvilke verktøy og metoder som var relevante, som en praktisk gjennomgang av disse, og kompetanseheving. Kombinasjonen av prosess og erfaringsbasert læring var et viktig element.

Så godt som alle bibliotekene i Oslofjordbibliotekene deltok aktivt på alle samlinger, ofte med flere enn en person. Ved de fleste bibliotek ble det arbeidet konkret med å implementere erfaringene fra de ulike fasene - på denne måten ble kunnskapen fra prosjektgruppa overført til det enkelte bibliotek. De fleste regioner var representert både i prosjektgruppe og styringsgruppe, og den erfaringsutvekslingen dette bidro til, var også verdifull for prosjektet.

I avslutningsfasen av prosjektet viste det seg at det var mer krevende å ta i bruk servicedesign som metode, enn de øvrige verktøyene. Dette er forholdsvis nytt, i hvert fall innen biblioteksektoren, og det er et omfattende verktøy. Prosjektet ble derfor forlenget, slik at det kunne legges inn en ekstra samling med tema servicedesign som metode. Det ble også samarbeidet med både Østfold og Vestfold fylkesbibliotek om en samling for alle ansatte i disse fylkene.

Resultater

De ulike fasene har av naturlige grunner hatt ulike resultater. Den første fasen resulterte for eksempel i en eget nettsted Bibliotekindeks Oslofjord:

<https://sites.google.com/site/bibliotekindeksoslofjord/> som sammen med rapporten fra Tord Høvik gir god innsikt i anvendt statistikk.

Resultatene er oppsummert på et eget nettsted:

<https://sites.google.com/a/tnb.no/jakten-paa-det-unike/> der de ulike rapportene er samlet, sammen med presentasjoner fra en del av prosjektbibliotekene. Selve "verktøykassa" er også å finne på dette nettstedet, som har som målsetting at det skal være enkelt å finne fram til både verktøy, metoder og erfaringer, for andre bibliotek som ønsker å dra nytte av erfaringene gjort i prosjektet.

Særlig viktig har det vært å få fram presentasjoner fra prosjektbibliotekene, som helt konkret viser hvordan man har brukt den kompetansen som kom ut av prosjektet i eget

utviklingsarbeid. På nettstedet presenterer en del av biblioteksjefene sine refleksjoner om hvilket utbytte de har hatt av å delta i prosjektet.

Særlig under arbeidet med trender ble det arbeidet aktivt med å analysere trender, arbeide med visjoner, og skape ideer til utviklingsprosjekt. Dette har resultert i konkrete utviklingsprosjekt ved det enkelte bibliotek, enten alene eller i samarbeid med andre. Noen av prosjektene har dreid seg om å utvikle tjenestetilbudet til ungdom, omforming av skrankeområdet og endring av referansetjenesten og veiledningsarbeidet.

Resultatene ble presentert underveis, på Nasjonalbibliotekets biblioteklederkonferanse i 2015, og på en erfaringskonferanse i 2016, sammen med Storbybibliotekene, som presenterte sin undersøkelse om brukeratferd. Prosjektleder har presentert prosjektet på flere konferanser underveis i prosjektperioden.

Tønsberg,
15. februar 2017

Hilde Ditmansen
Prosjektleder

Tone Moseid
Leder styringsgruppa